

Methodiek Integrale kennisagenda Zuidwestelijke Delta

Arno Nolte

20 mei 2021

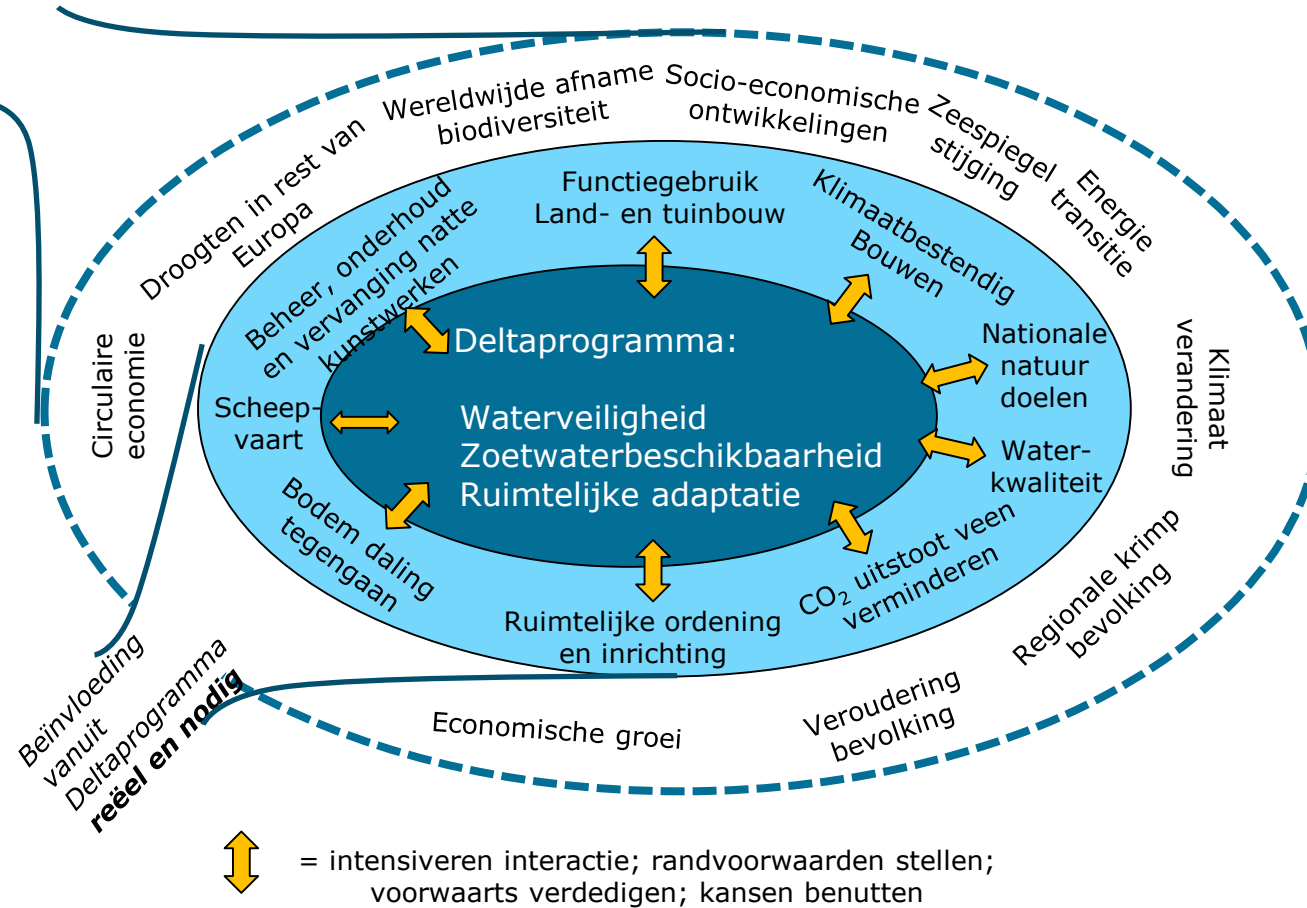
In opdracht van:

Zuidwestelijke Delta

Meer samenhang en verbinding

Zuidwestelijke Delta

Kennisagenda

Nog een kennisagenda? Weer een kennisagenda?

- Er is niet één kennisagenda, maar meerdere met ieder eigen doel en organisatiestructuur.
- Kennisagenda's verschillen in aanpak, opbouw, voortgang, mate van detail, etc.
- Onderlinge samenhang en verbinding (meestal) lastig.
 - Dubbeling? Gebruik van beschikbare kennis? Optimale inzet middelen?

Daarom initiatief ZW Delta:

- Een *integrale* kennisagenda die zicht geeft op samenhang en verbinding
 - Meta-agenda in plaats van alles in een. Losse kennisagenda's blijven gewoon bestaan.
- Inbedding in organisatiestructuur Gebiedsoverleg / werkteam Kennisprogramma
 - Geeft partners (en anderen) informatie om hun kennisontwikkeling aan te sturen, zodanig dat het zo optimaal mogelijk bijdraagt aan een groter geheel.

Wat is een kennisagenda?

Parallel met meten en monitoring:

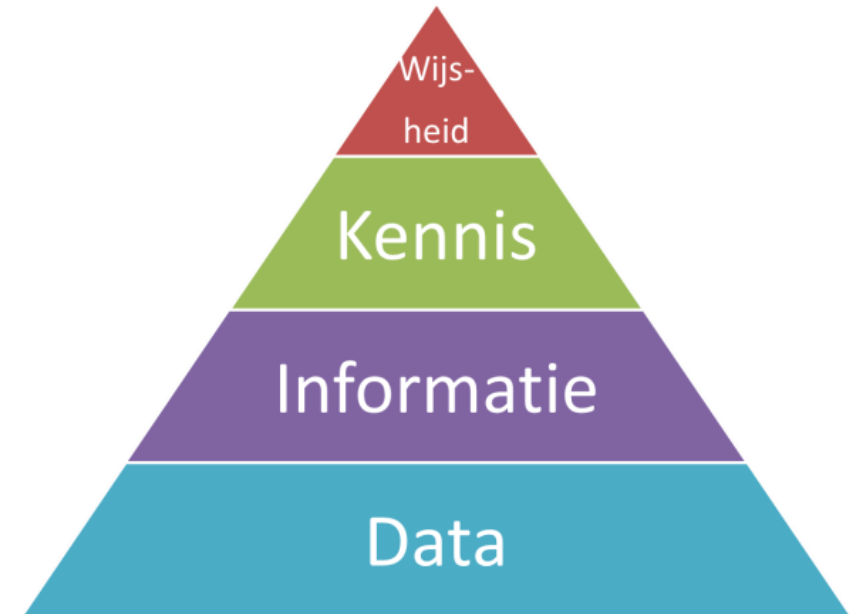
- Cyclisch → Monitoringscirkel
- Ieder programma of project heeft zijn eigen monitoringcyclus
 - Reguliere monitoring
 - Projectmatige / tijdelijke monitoring
- Afstemmen van monitoring door verschillende instanties:
 - Niet twee keer hetzelfde meten
 - Een keer meten, vaker gebruiken
 - Voldoen aan meerdere informatiebehoeftes
 - Etc.

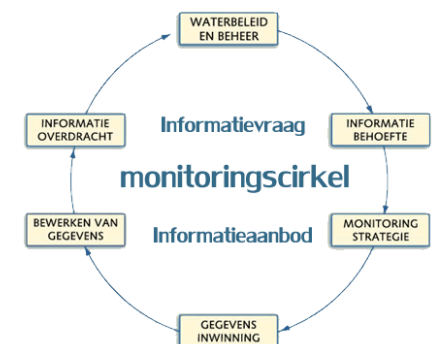
Wat is een kennisagenda?

De kenniscyclus verloopt grotendeels hetzelfde, maar is vaak minder strak georganiseerd dan monitoring:

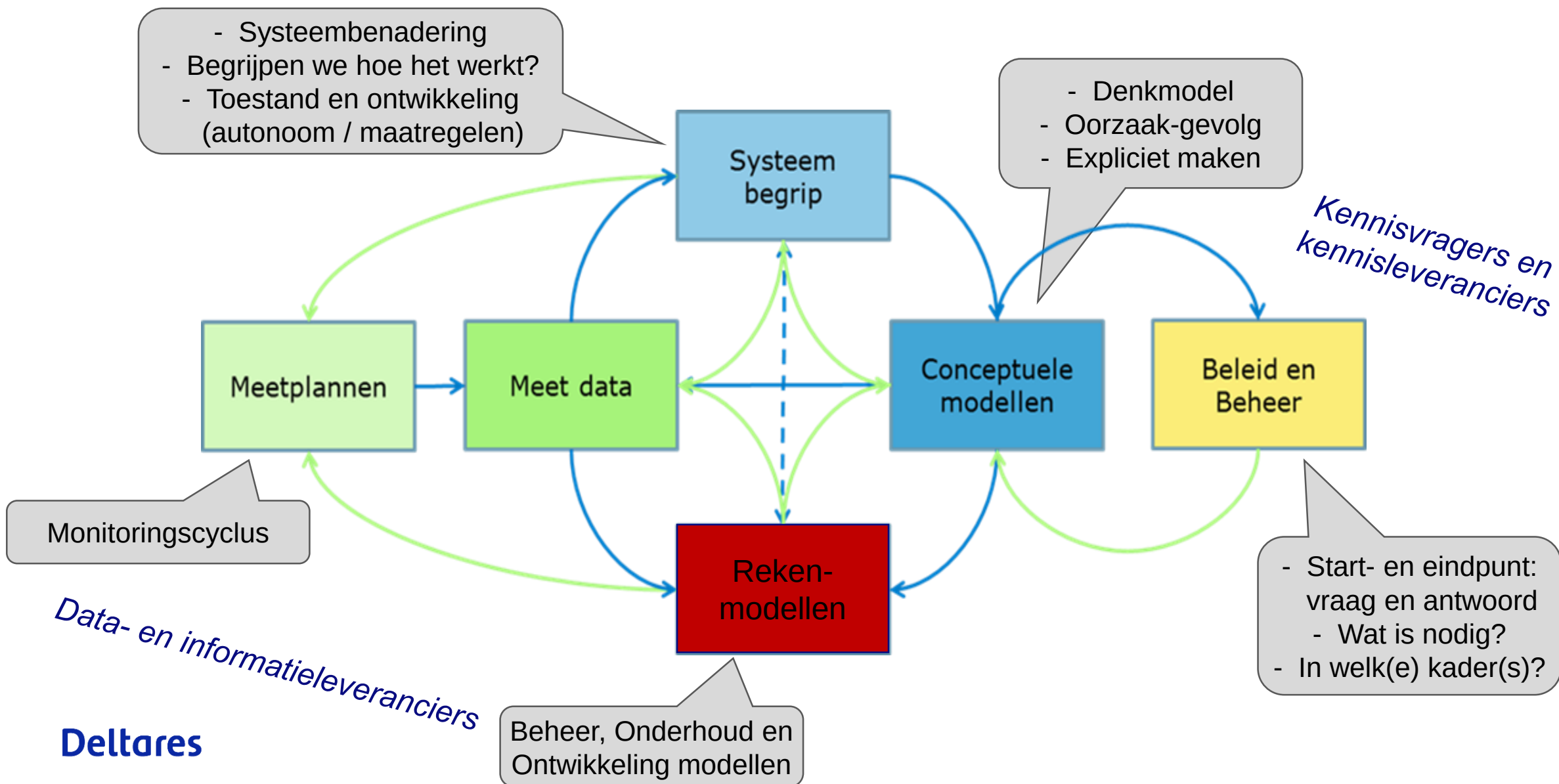
- Cyclisch → Kenniscirkel
- Ieder programma of project heeft zijn eigen kenniscyclus
 - Reguliere kennis en/of basiskennis
 - Projectmatige / project specifieke kennis
- Afstemmen van kennisbehoefte door verschillende instanties:
 - Wat is al beschikbaar?
 - Een keer ontwikkelen, vaker gebruiken
 - Voldoen aan meerdere kennisbehoeftes
 - Etc.

Kennis is gestoeld op data en informatie.

Naar een integrale kennisagenda: overkoepeld kader

Methodiek: systematische ordening

Startpunt zijn beschikbare kennisagenda's en aansluiting bij lopende trajecten.

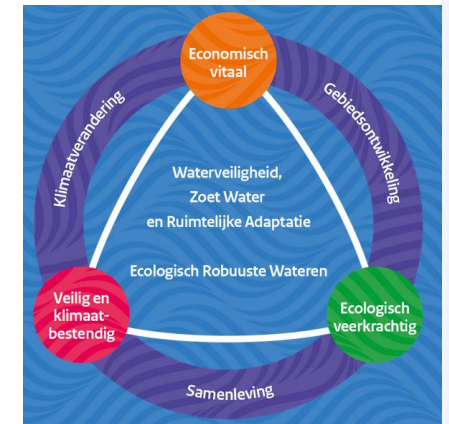
Kennisvragen analyseren en meta-dateren: wat staat er precies in de vraag?

1. Herken en onderscheid kennisvragen in (onderling samenhangende) niveaus
 2. Koppel kennisvragen aan beheertaken en/of gebruiksfuncties
 3. Maak het conceptuele (denk)model achter de kennisvraag expliciet
- Door deze informatie (metadata) toe te voegen aan de kennisvraag, wordt het mogelijk om de verbinding en samenhang inzichtelijk te maken.

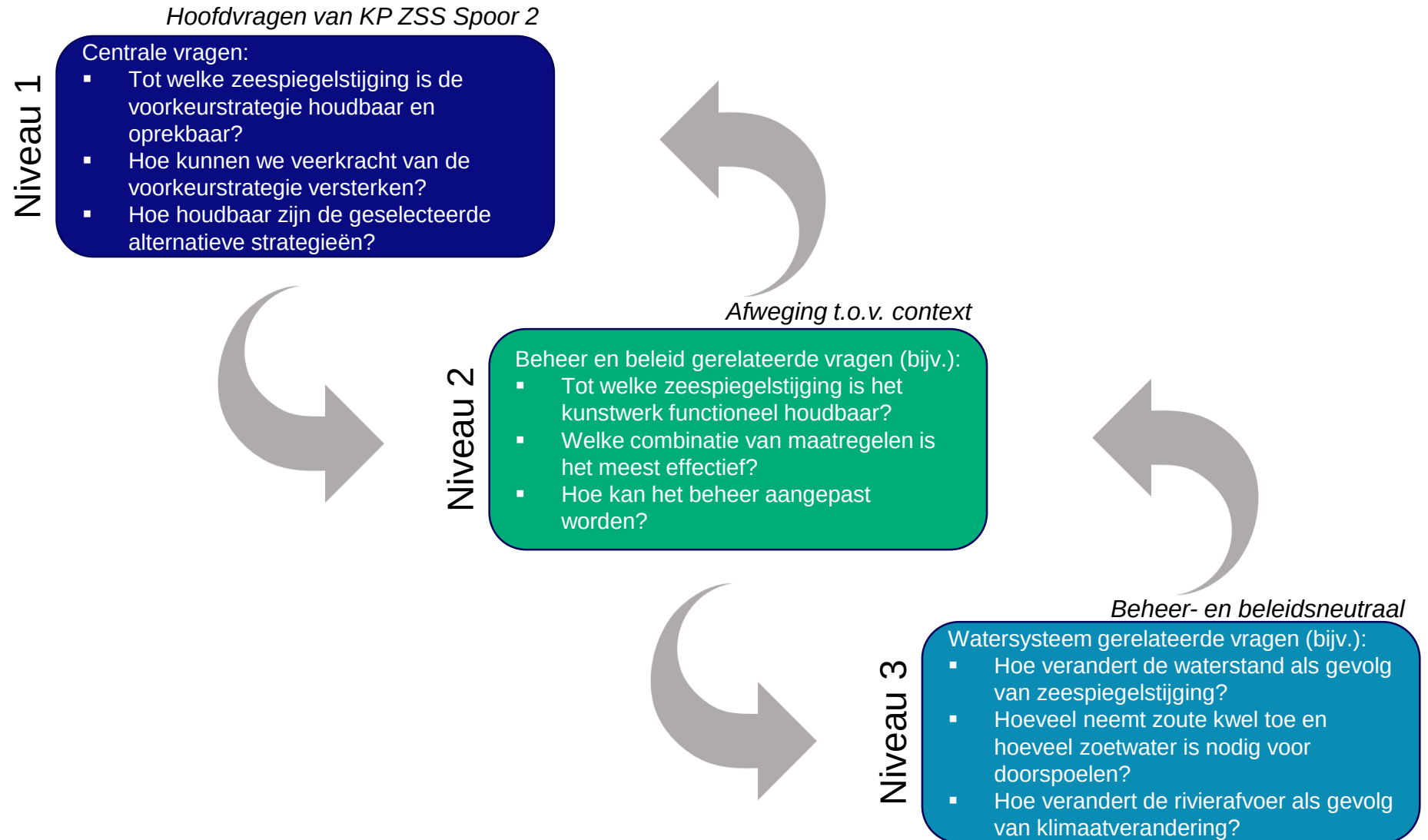
Herken het niveau van een kennisvraag

- Niveau 1: programma of project heeft altijd een of een beperkt aantal hoofdvragen
 - Hoe houden we de ZW Delta veilig en klimaatbestendig, economisch vitaal en ecologisch veerkrachtig?
 - Wat is nodig om in 2027 aan de KRW doelen te voldoen?
- Niveau 2: Detaillering van vragen in context van beheer en beleid
 - In hoeverre kunnen oesterriffen bijdragen aan de waterveiligheid?
 - Hoe is sedimentbeheer in de Westerschelde in te zetten voor natuurontwikkeling?
- Niveau 3: Systeem gerelateerde vragen (beheer- en beleidsneutraal)
 - Wat is de verwachte ontwikkeling van het areaal intergetijdengebied in de Oosterschelde?
 - Hoeveel neemt zoute kwel naar het Volkerak-Zoommeer toe bij zeespiegelstijging?

PS: Iedere kennisagenda zal zijn eigen niveaus gedefinieerd hebben. Van belang zal zijn de niveaus van verschillende kennisagenda aan elkaar te verbinden.

Voorbeeld samenhangende niveaus

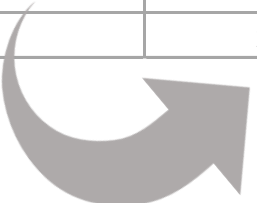

Beheer- en gebruiksfuncties

→ *Denkwereld van de beheerder, beleidsmaker en stakeholder*

<i>Gebruiksfuncties</i>	<i>Beheerfuncties</i>				
	Waterveiligheid (Keringen)	Bereikbaarheid (Vaarwegen en sluizen)	Water- en bodem/sedimentbeheer		
			Peilbeheer (Peilgestuurde wateren)	Water- en bodemkwaliteit	Natuurbeheer
Natuur			x	x	x
Scheepvaart (beroeps)		x	x		
Drinkwater			x	x	
Zwemwater			x	x	
Visserij (aquacultuur)/Schelpdierwater				x	x
Beroepsvisserij (open water)				x	x
Sportvisserij				x	x
Archeologie, gebouwd erfgoed en historisch landschap	x		x		
Bouwgrondstoffen					
Energieproductie (water-gerelateerd)					
Kabels en leidingen					
Koel- en proceswater			x	x	
Landbouw			x	x	
Recreatievaart		x	x		
Overige waterrecreatie			x	x	x
Woonomgeving/Leefomgeving	x		x	x	x

Conceptueel denkmodel expliciet maken

→ *Denkwereld van de gebiedsdeskundige, adviseur en onderzoeker*

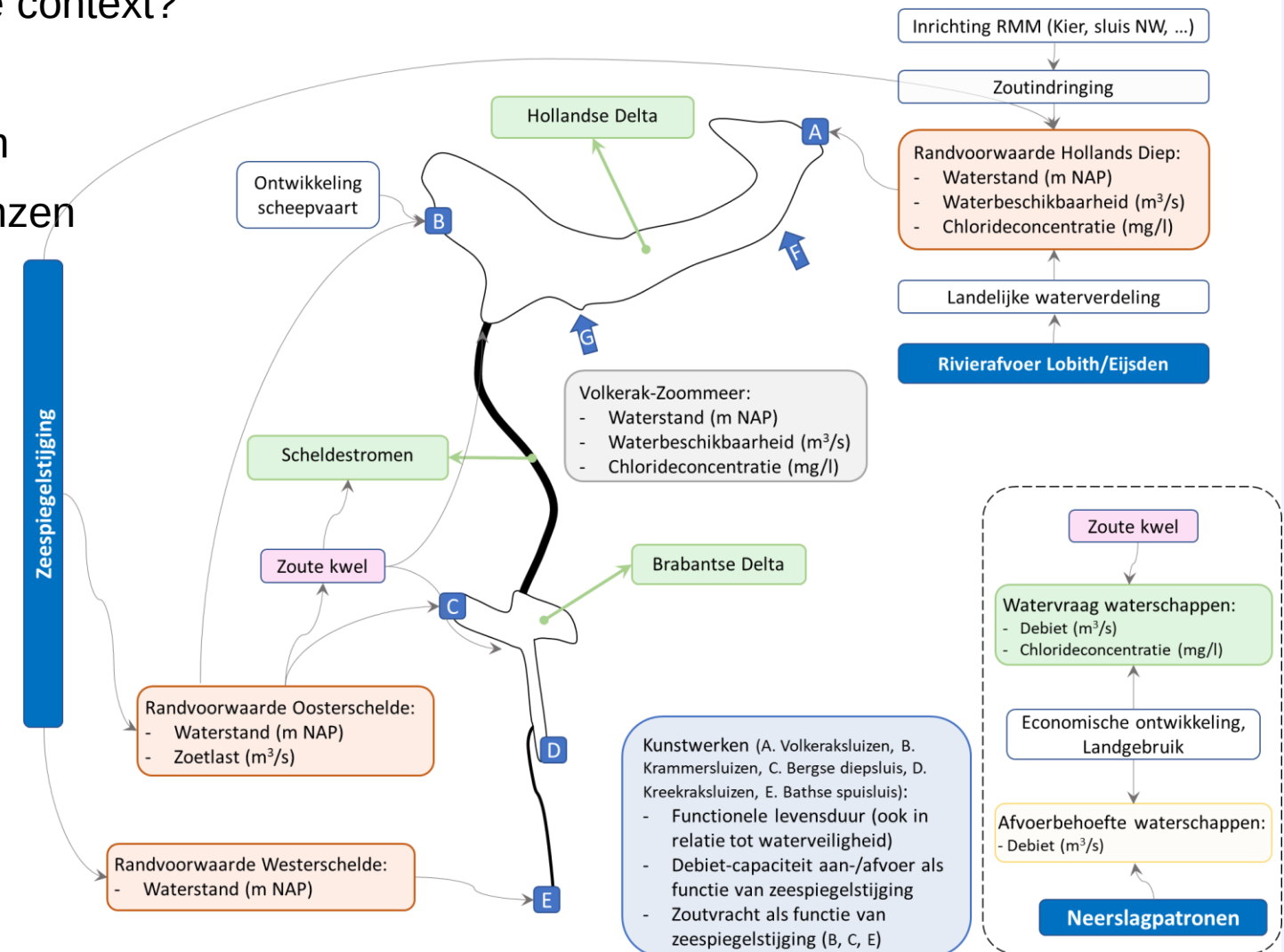
- Een kennisvraag wordt om een bepaalde reden gesteld: er zit een gedachtegang achter.
- Maak de gedachtegang achter de kennisvraag expliciet: conceptueel denkmodel
- Een conceptueel model is een denkmodel dat oorzaak en gevolg bevat of meestal een keten van oorzaken en gevolgen opgedeeld in tussenstapjes. Het maakt de verwachte oorzaak-gevolgrelatie(s) inzichtelijk en laat zien welke verbanden verwacht worden tussen variabelen en hoe deze tot elkaar in relatie staan.
- Door het conceptueel model samen op te stellen ontstaat een gedeeld beeld en vindt tweezijdig kennisoverdracht plaats.

Conceptueel model: voorbeelden

Conceptueel model – stap 1 Systeemwerking

Hoe werkt het systeem voor de relevante context?

- Vaststelling context (centrale vraag)
- Vaststelling beheer- en beleidsdomein
- Vaststellen geografische systeemgrenzen
- Vaststellen relevante tijdschaal

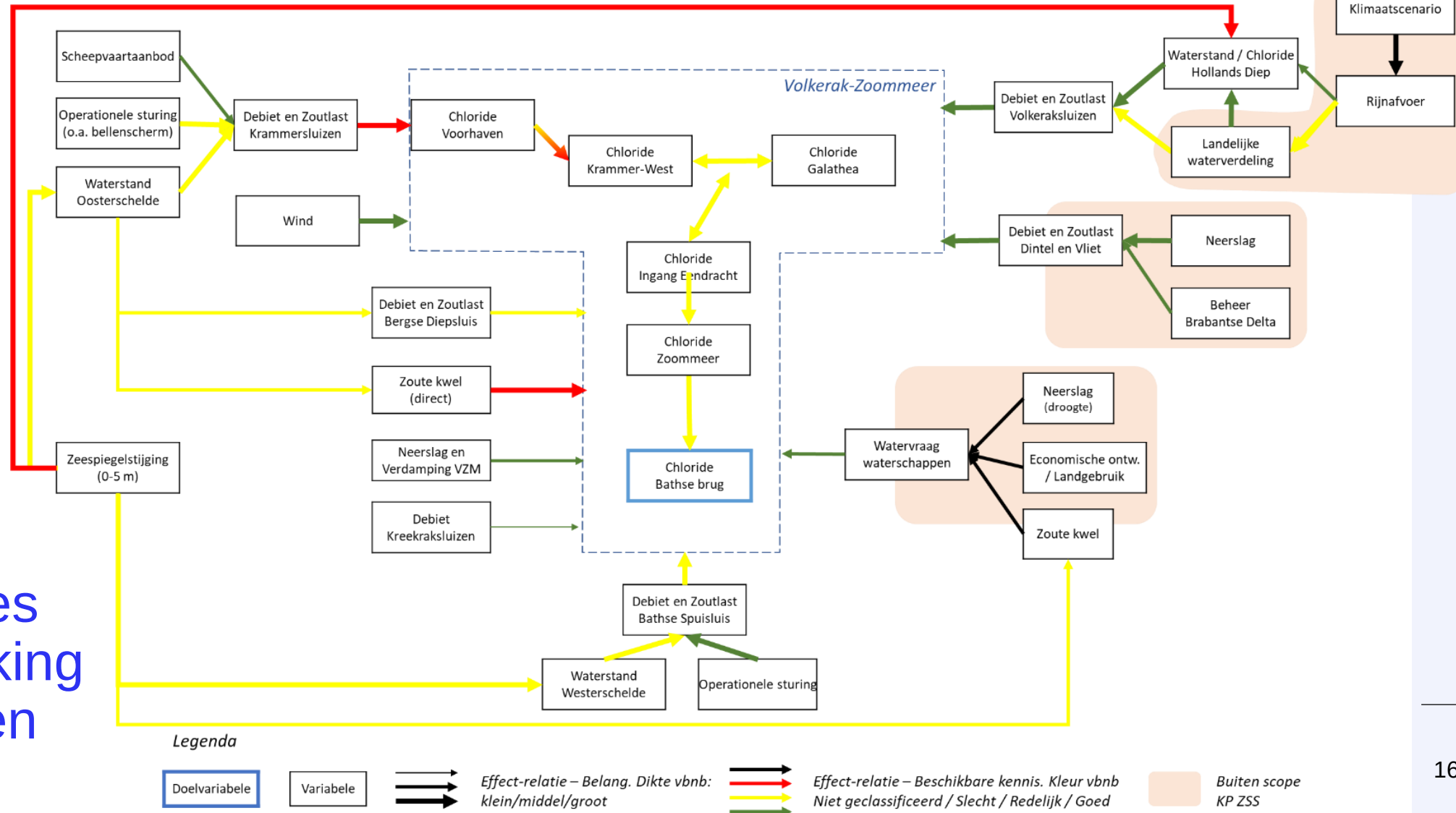

Conceptueel model – Stap 2 Verrijken met kennis

- Doelvariabele(n) vaststellen: Wat willen we weten? Wat moet de monitoring en/of het rekenmodel gaan opleveren?
 - Naast parameter en eenheid zijn locatie en statistiek, gewenste schaalniveau en nauwkeurigheid van belang.
- Conceptueel model: Wat zijn de oorzaak-effectrelaties die de waarde van de doelvariabele bepalen?
- Verrijken met kennis:
 - Voor iedere oorzaak-effectrelatie wordt de mate van belangrijkheid ingeschat op een driepuntschaal (niet/weinig belangrijk, belangrijk of zeer belangrijk) en vervolgens weergegeven met de dikte van de pijl (dun, gemiddeld of dik).
 - Vervolgens wordt van iedere oorzaak-effectrelatie aangegeven of er voldoende kennis over is. De pijl wordt rood gekleurd als ingeschat wordt dat er onvoldoende kennis is, geel als er in redelijke mate kennis is, en groen als er voldoende kennis is.

Conceptueel model – Stap 2 Verrijken met kennis

*Kennisprogramma Zeespiegelstijging Waterkwantiteit
Verrijkte effectketen chlorideconcentratie Volkerak-Zoommeer*

Kennisleemtes hebben betrekking op de rode (en gele) pijlen.

Afsluiting en planning

Contact

	www.deltares.nl		@deltares		linkedin.com/company/deltares
	info@deltares.nl		@deltares		facebook.com/deltaresNL

